

Semantika, HJK (DS), izborni kolegij, 1. semestar, 5 ECTS

Nastava: 1+1

gcupkov@unizd.hr

Sadržaj i cilj: Studenti se uvode se u poststrukturalističke pristupe značenjskim odnosima (od razine riječi do razine multimodalnoga teksta). Stječu znanja o različitim pristupima metafori i metonimiji kao jezičnim i spoznajnim fenomenima te se osposobljavaju za samostalno istraživanje, kritičko promišljanje i primjenu stečenih znanja u različitim medijima.

Studenti stječu uvid u mehanizme izgradnje značenja, u mehanizme recepcije i produkcije znakova, verbalnih i neverbalnih; ujedno razvijaju vještine iz područja tekstne argumentacije i komunikacijskih strategija.

Ishodi učenja:

- znati i razumjeti suvremeno nazivlje iz područja semantike i srodnih disciplina
- kritički razmatrati teorijske pristupe problematici jezičnoga značenja
- provesti korpusno istraživanje
- klasificirati i analizirati korpusnu građu
- metodološki organizirati istraživačke podatke
- argumentirano izlagati
- kritički razmatrati uporabu i funkciju verbalnih i neverbalnih znakova
- primijeniti stečena znanja u kreiranju različitih tipova verbalnih i neverbalnih znakova
- primijeniti stečena znanja u osmišljavanju funkcionalnosti verbalnih i neverbalnih znakova

Raspored po tjednima:

1. Pristupi značenju. Tradicionalne teorije i kognitivna znanost.
2. Predodžbene sheme. Gestalt. Znanje o svijetu.
3. Konceptualna metafora i metonimija. Kulturni modeli.
4. Um. Osoba. Emocije
5. Prostor i vrijeme
6. Korpusni pristup

Vježba 1: Konceptualna metafora i metonimija

7. Semantika i gramatika
8. Semantika i pragmatika. Ogledi o istini

Vježba 2: Semantičke uloge

9. Mentalni prostor. Konceptualna integracija

10. Multimodalnost

Vježba 3: Konceptualna integracija

11. Semantika i semiotika

12. Semantika i filmski jezik

13. Semantika i dramski jezik

Literatura A

Vježba 1

Stanojević, M. M. (2013) “Kognitivne sposobnosti i metafora” i “Konceptualna metafora u kognitivnoj lingvistici”, u: *Konceptualna metafora*. Zagreb: Srednja Europa, str. 37-104.

Lakoff, G. i M. Johnson (1980) *Metaphors We Live By*. Chicago, London: University of Chicago Press. (*Metafore koje život znače*, Disput, 2015).

Vježba 2

Belaj, Branimir i Goran Tanacković Faletar. 2014. *Kognitivna gramatika hrvatskoga jezika 1*, poglavlja: “Gramatika i značenje” (str. 39–48), “Leksik i gramatika” (str. 48–56), “Semantičke uloge” (str. 213 – 267).

Vježba 3

Turner, M. (1996). “Bedtime with Shahrazad”, u: *The Literary Mind*. New York, Oxford: Oxford University Press, str. 3-11.

Fauconnier, Gilles, Mark Turner (1998) “The riddle of the Buddhist monk” ili “Regatta”, u: “Conceptual Integration Networks”, *Cognitive Science* 22/2.

Literatura B

Bourdieu, Pierre (1992) *Što znači govoriti*, Zagreb: Naprijed.

Biti, Marina i Danijela Marot Kiš (2008) *Poetika uma*, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.

Blanco-Carrión, Olga; Antonio Barcelona i Rossella Pannain (ur.) (2018) *Conceptual Metonymy. Methodological, theoretical, and descriptive issues*, John Benjamins Publishing Company.

Bordwell, David (1989) *Making Meaning: Inference and Rhetoric in the Interpretation of Cinema*, Cambridge, London: Harvard University Press.

Božičević, Vanda (1990) *Riječ i slika*, Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo.

Čale Feldman, Lada (1997) *Teatar u teatru u hrvatskom teatru*, Zagreb: Matica hrvatska.

Čupković, G. (2018) Prikazi uma u Vetranovićevu Pelegrinu, *Filozofska istraživanja* 3.

Čupković, G. (2019) Dijalektika jedenja i govorenja u dramama Ive Brešana. *Narodna umjetnost* 1.

Dancygier, Barbara i Eve Sweetser ur. (2012) *Viewpoint in Language: A Multimodal Perspective*, Cambridge University press.

Dancygier, Barbara i Eve Sweetser (2014) *Figurative Language*, Cambridge University press.

Deleuze, Gilles (2012) *Film 2: Slika - vrijeme*, Zagreb: Udruga Bijeli val.

Deleuze, Gilles i Felix Guattari (2013) *Tisuću platoa: kapitalizam i shizofrenija 2*, preveo: Marko Gregorić, Zagreb: Sandorf i Mizantrop.

Deleuze, Gilles (2015) *Logika smisla*, Zagreb: Sandorf.

Dunat, Silvana, 2015, "Film space as mental space", *Semiotica*, 207, str. 475–487.

Forceville, Charles (2006) "Non-verbal and multimodal metaphor in a cognitivist framework: Agendas for research", u: Gitte Kristiansen, Michel Achard, René Dirven i Francisco Ruiz de Mendoza Ibáñez (ur.), *Cognitive Linguistics: Current Applications and Future Perspectives*, Berlin/New York: Mouton de Gruyter, str. 379-402 <http://dare.uva.nl>

Koetsier, Julius i Charles Forceville(2014) "Embodied Identity in Werewolf Films of the 1980s", *IMAGE & NARRATIVE* 15, 1 <http://dare.uva.nl>

Lakoff, George (1987) *Women, Fire and Dangerous Things, What Categories Reveal about the Mind*, Chicago, London: The University of Chicago Press.

Lakoff, George, Mark Turner (1989) *More than Cool Reason: A Field Guide to Poetic Metaphor*, Chicago, London: The University of Chicago Press.

Lakoff, George, Mark Johnson (1999) *Philosophy in the Flesh*, New York: Basic Books.

Pfister, Manfred (1998) *Drama*, preveo Marijan Bobinac, Zagreb: Hrvatski centar ITI.

Raffaelli, Ida (2015) *O značenju*, Zagreb: Matica hrvatska.

Šarić, Ljiljana (2014) *Prostor u jeziku i metafora*, Zagreb: Jesenski & Turk https://www.fsb.unizg.hr/usb_frontend/files/1450889425-0-ari_rukopisknjige-ukorekturi.pdf

Štrkalj Despot, Kristina (2020). Moral u umu, jeziku i vremenu: konceptualna i inferencijska struktura pojma moralnost u hrvatskom jeziku u dijakronijskoj perspektivi. *Dijalekti, jezična povijest i tradicija*: 671-700.

Žižek, Slavoj (1999) "The thing from inner space", <http://www.lacan.com/zizekthing.htm>

...

Korpus za seminarski rad mogu činiti: filmovi, književna djela, povijesni rječnici, novinski tekstovi, viralni tekstovi, mrežni korpusi, tekstovi u prostoru (ulične reklame, plakati, grafiti).

Usmeni ispit: razgovor o seminarskome istraživanju i kritički osvrt na literaturu korištenu u seminarskome radu.

Bodovi: nastava 1, usmeni ispit 0,5, vježbe 2, seminarski rad 1,5

Ocjena: vježbe 50%, seminaski rad 25%, usmeni ispit 25%

Termini ispita: 3. i 17. veljače od 12 sati.